

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เจริญ เจษฎาวัลย์. 2543. กระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ. กรุงเทพมหานคร : พอดี.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2542 ก. ประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง คุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2542.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2542 ข. แนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ. กรุงเทพมหานคร : บุญศิริการพิมพ์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2542 ค. แนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บุญศิริการพิมพ์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2544 ก. การสำรวจเรื่อง คณะกรรมการตรวจสอบ ความคาดหวังที่เพิ่มและความรับผิดชอบที่ขยาย. (ม.ป.ท.).
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2544 ข. รายงานการกำกับดูแลกิจการ. กรุงเทพมหานคร : บุญศิริการพิมพ์.
- นวพร เรืองสกุล. 2545. Corporate Governance บริษัทภิบาลเรื่องนี้นักลงทุนและกรรมการต้องรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : มาสเตอร์คีย์.
- สังเวียน อินทวิชัย. 2545. รวมบทความ "การกำกับดูแลกิจการที่ดี". กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย. 2546. การสำรวจความคิดเห็นของกรรมการตรวจสอบจากแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวคิดและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในประเทศไทย[Online]. แหล่งที่มา : <http://www.thai-iod.com>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2002. การเสริมสร้าง Good Corporate Governance ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2543. แนวปฏิบัติสำหรับผู้สอบบัญชีในการติดต่อสื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบ. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ. ลีฟวิ่ง.
- วรางคนา ภัทรเสน. 2544. The Role of Disclosure in Strengthening Corporate Governance and Accountability. วารสารนักบัญชี. (ธันวาคม 2543 – มีนาคม 2544): 39-43.

ภาษาอังกฤษ

- Abbott, L.J. and Parker, S. 2000. Auditor selection and Audit Committee characteristics. Auditing: A Journal of Practice & Theory 19(June): 47-66.
- Abbott, L.J., Parker, S. and Peters, G. 2001. The effect of Audit Committee characteristics and Non-audit fees on audit fees[Online]. Available from: <http://www.ssrn.com>
- Abbott, L.J., Parker, S. and Peters, G. 2002. Audit Committee characteristics and financial misstatement: A Study of the efficacy of certain Blue Ribbon Committee recommendations [Online]. Available from: <http://www.ssrn.com>
- Beasley, M. S., Carcello, J. V., Hermanson, D. R., and Lapides, P. D. 2000. Fraudulent Financial Reporting: Consideration of Industry Traits and Corporate Governance Mechanisms. Accounting Horizons 14 (December): 441 – 454.
- Carcello, J.V. and Neal, T.L. 2000. Audit Committee Composition and Auditor Reporting. The Accounting Review 75 (October): 453-467.
- Carcello, J.V. and Neal, T.L. 2003. Audit Committee Characteristics and Auditor Dismissal Following "New" Going-Concern Reports. The Accounting Review 78 (January): 95–117.
- Chen, K.Y. and Zhou, J. 2007. Audit Committee, Board Characteristics and Auditor Switch Decision by Andersen's Clients[Online]. Available from: <http://www.ssrn.com>
- Collier, P. and Gregory, A. 1999. Audit committee activity and agency costs. Journal of Accounting and Public Policy 18:311-332.
- DeZoort, F.T. and Salterio, S.E. 2001. The Effects of Corporate Governance Experience and Financial – Reporting and Audit Knowledge on Audit Committee Member's Judgments. A Journal of Practice & Theory 20 (September): 31-47.
- Goodwin, J. 2003. The Relationship Between the Audit Committee and the Internal Audit Function: Evidence from Australia and New Zealand. International Journal of Auditing 7 (November): 263 – 278.

- Krishnan, G.V. and Visvanathan G. 2005. Reporting Internal Control deficiencies in the Post Sarbanes-Oxley Era: The Role of Auditors and Corporate Governance[Online]. Available from: <http://www.ssrn.com>
- McMullen, D.A. and Raghunandan, K. 1996. Enhancing audit committee effectiveness. *Journal of Accountancy* 182 (August): 79-81.
- Raghunandan, K., Rama, D. V. and Scarbrough, D. P. 1998. Accounting and auditing knowledge level of Canadian audit committees: Some empirical evidence. *Journal of International Accounting, Auditing & Taxation* 7(2): 181-194.
- Raghunandan, K., Read, W. J. and Rama, D. V. 2001. Audit committee composition, "gray directors," and interaction with internal auditing. *Accounting Horizons* 15(June): 105-118.
- Scarbrough, D. P., Rama, D.V. and Raghunandan, K. 1998. Audit Committee Composition and Interaction with Internal Auditing: Canadian Evidence. *Accounting Horizons* 12 (March): 51-62.
- Sori, Z. M., Hamid, M.A.A. and Nassir, A. 2006. Attributes of an Effective Audit Committee: Evidence from an Emerging Capital Market[Online]. Available from: <http://www.ssrn.com>
- Sori, Z. M. and Karbhari Y. 2006. Audit Committee and auditor independence: Some evidence from Malaysia[Online]. Available from: <http://www.ssrn.com>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง

คุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 (8) 8.1 แห่งข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการรับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2536 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการรับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 3 มกราคม 2539 และ (ฉบับที่ 8) ลงวันที่ 12 มกราคม 2541 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

คำนิยาม

"บริษัท" หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือบริษัทจดทะเบียน

"ญาติสนิท" หมายความว่า บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตทางการสมรส และโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น บิดา มารดา คู่สมรส บุตร พี่น้อง ลุง ป้า น้า อา รวมทั้งคู่สมรสของบุคคลดังกล่าว

"รายการที่เกี่ยวข้องกัน" หมายความว่า รายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียน

ข้อ 2 ให้คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการของบริษัท องค์ประกอบของซึ่งคณะกรรมการของบริษัทแต่งตั้งอย่างน้อย 3 คน เป็นกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการบัญชีหรือการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบ

ข้อ 3 กรรมการตรวจสอบ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม คุณสมบัติของดังต่อไปนี้

กรรมการตรวจสอบ

(1) เป็นผู้มีความเป็นอิสระ ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานของบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

(2) ไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมทั้งในด้านการเงินและบริหารงานของบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทในระยะเวลา 1 ปีก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ เว้นแต่คณะกรรมการของบริษัทได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่าความสัมพันธ์นั้นจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ

(3) ไม่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

(4) ไม่เป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นตัวแทนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการ หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

ข้อ 4 ลักษณะของรายการดังต่อไปนี้ อาจถือว่าเป็นรายการที่ไม่มี ความเป็นอิสระของผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระของกรรมการ กรรมการตรวจสอบ ตรวจสอบตามข้อ 3

(1) รายการระหว่างกรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจสอบที่กระทำกับบริษัทจดทะเบียน บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของ บริษัทจดทะเบียน หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทดังกล่าวเกี่ยวกับการจัดหาสินค้าหรือบริการในกรณีที่

ก. การขายสินค้าและการให้บริการนั้นอยู่บนพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจปกติและเป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปที่กำหนดโดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ

ข. ราคาขายเป็นราคาที่เทียบเคียงได้กับราคาขายที่ให้ลูกค้ารายอื่น ๆ

(2) ค่าปรึกษาในด้านต่าง ๆ ที่กรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจสอบได้รับ หรือค่าบริการที่กรรมการตรวจสอบจ่ายให้ในแต่ละรายการที่มีจำนวนต่ำกว่า 1 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.03 ของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อยตามที่เปิดเผยในงบการเงินล่าสุดที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีแล้วแต่กรณี ทั้งนี้แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

(3) ความช่วยเหลือทางการเงินที่กรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจสอบได้รับจากบริษัทจดทะเบียน บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของ บริษัทจดทะเบียน ตลอดจนจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทดังกล่าวที่เป็นธุรกิจปกติในฐานะเป็นสถาบันการเงิน

(4) การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์หรือการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว

(5) รายการใด ๆ ตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ข้อ 5 ในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้คณะกรรมการ ขอบเขตการปฏิบัติ ตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการ หน้าที่ ของบริษัทกำหนด

ข้อ 6 คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำกับ หน้าที่และความ ดูแลกิจการดังต่อไปนี้ รับผิดชอบของ

(1) ดูแลรายงานทางการเงินของบริษัทให้ตรงต่อความเป็นจริง คณะกรรมการ ตรวจสอบ ครอบคลุม เพียงพอ และเชื่อถือได้

(2) ดูแลบริษัทให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(3) พิจารณา คัดเลือก และเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท

(4) ดูแลให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(5) ดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมาย

(7) จัดทำรายงานการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ ตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้อง ลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

ข้อ 7 คณะกรรมการตรวจสอบต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา การประชุมของ ในเรื่องดังต่อไปนี้ คณะกรรมการ ตรวจสอบ

(1) การพิจารณางบการเงิน และรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี ที่สำคัญก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการของบริษัทเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป

(2) การพิจารณาระบบการควบคุมภายใน แผนงานตรวจสอบ และการประเมินผลการตรวจสอบ

(3) การประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอกและทบทวนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

(4) การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(5) การพิจารณาทบทวนรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียน

(6) การปฏิบัติการอื่นใดที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมาย กรรมการตรวจสอบผู้ใดมีส่วนได้เสียใด ๆ ในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2541 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มกราคม 2541

(ลงนาม) นายสิงห์ ดังทัตสวัสดิ์

(นายสิงห์ ดังทัตสวัสดิ์)

กรรมการและผู้จัดการ

ภาคผนวก ข

ประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง

คุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2542

โดยที่เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) เพื่อให้บริษัทมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ได้มาตรฐานและเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องตามความในข้อ 5 (8) 8.1 แห่งข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการรับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน (ฉบับที่ 8) ลงวันที่ 19 มกราคม 2541

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2542 เป็นต้นไป ผลบังคับใช้

ข้อ 2 ให้ยกเลิกประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง บทยกเลิกคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ลงวันที่ 19 มกราคม 2541

ข้อ 3 ในประกาศนี้ คำนิยาม

"บริษัท" หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือบริษัทจดทะเบียน

"ญาติสนิท" หมายความว่า บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตทางการสมรส และโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น บิดา มารดา คู่สมรส บุตร พี่น้อง ลุง ป้า น้า อา รวมทั้งคู่สมรสของบุคคลดังกล่าว เป็นต้น

"รายการที่เกี่ยวข้องกัน" หมายความว่า รายการที่เกี่ยวข้องกันตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำเนินการเมื่อบริษัทจดทะเบียนมีรายการที่เกี่ยวข้องกัน

"บริษัทที่เกี่ยวข้อง" หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลตามมาตรา 258 (3) ถึง (7) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535

ข้อ 4 คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ของบริษัทต้อง องค์ประกอบของ
มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คณะกรรมการ
ตรวจสอบ

(1) เป็นกรรมการของบริษัท

(2) ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการของบริษัทหรือที่ประชุม

ผู้ถือหุ้นของบริษัท และ

(3) มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน

ข้อ 5 ให้บริษัทแจ้งมติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและจัดทำรายชื่อ การแจ้งรายชื่อ และขอบเขต การดำเนินงาน ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และนำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์โดยวิธีการ การดำเนินงาน ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการรายงานโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 6 ให้บริษัทนำส่งหนังสือรับรองและประวัติของกรรมการตรวจสอบต่อ การนำส่งหนังสือ รับรองประวัติของ กรรมการตรวจสอบ ตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 วันนับแต่วันที่คณะกรรมการของบริษัทหรือที่ประชุม ผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ

ข้อ 7 กรรมการตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของ

(1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้วของบริษัท บริษัท กรรมการตรวจสอบ ในเครือ บริษัทร่วมหรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วย

กรรมการตรวจสอบ

(2) เป็นกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท รวมทั้งไม่เป็นลูกจ้าง พนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำจากบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้องหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

(3) เป็นกรรมการที่ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อมทั้งในด้านการเงินและบริหารงานของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัท ร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท และรวมถึงไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ในลักษณะดังกล่าวในเวลา 1 ปีก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ ยกเว้นคณะกรรมการของบริษัทได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่าการเคยมี ผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียนั้นจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และ การให้ความเห็นที่เป็นอิสระของกรรมการตรวจสอบ

(4) เป็นกรรมการที่ไม่ใช่เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของ ผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

(5) เป็นกรรมการที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

(6) สามารถปฏิบัติหน้าที่และแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของบริษัทได้โดยอิสระ โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว

ข้อ 8 รายการดังต่อไปนี้อาจถือเป็นรายการที่ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระของกรรมการตรวจสอบ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาตามข้อ 7 (3) ผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระ

(1) รายการระหว่างกรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจสอบที่กระทำกับบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทเกี่ยวกับการได้มาหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ก. การได้มาหรือการจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นอยู่บนพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจปกติและเป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปที่กำหนดโดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และ

ข. ราคาสินค้าหรือค่าบริการเป็นราคาที่เทียบเคียงได้กับราคาสินค้าหรือค่าบริการที่ให้ลูกค้ารายอื่น

(2) ความช่วยเหลือทางการเงินที่กรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจสอบได้รับจากบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทที่เป็นธุรกิจปกติในฐานะเป็นสถาบันการเงิน

(3) การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งได้ดำเนินการตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องแล้ว

(4) รายการอื่นตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ข้อ 9 คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของบริษัทดังต่อไปนี้ ความรับผิดชอบ

(1) สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้อง และเพียงพอ

(2) สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล

(3) สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

(4) พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งและเสนอค่าตอบแทน ผู้สอบบัญชีของบริษัท

(5) พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในกรณีที่เกิดรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความถูกต้อง และครบถ้วน

(6) จัดทำรายงานการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบ

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมาย ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการของบริษัทโดยตรง และคณะกรรมการของบริษัทยังคงมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอก

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้บริษัทจดทะเบียนแจ้งมติเปลี่ยนแปลงหน้าที่และจัดทำรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีการเปลี่ยนแปลงตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และนำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 วันนับแต่วันที่ มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยวิธีการตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการรายงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบหากพบหรือ มีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่าง มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการ ตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการของบริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

การรายงานต่อ
คณะกรรมการของ
บริษัทหรือหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

(1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญ

ในระบบการควบคุมภายใน

(3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

หากคณะกรรมการของบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุง แก้ไขภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง กรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงาน ว่ามีรายการหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์

ประกาศ ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2542

(นายสิงห์ ดังทัตสวัสดิ์)

กรรมการและผู้จัดการ

ภาคผนวก ค

แนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ (Best Practice Guidelines for Audit Committee)

1. บทนำ

ภายใต้ภาวะการณ์บริหารงานที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว กิจการมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องมีการปรับปรุงการจัดการให้ดีขึ้นต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ในที่สุดมีการจัดการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่ดีที่สุด จนกระทั่งได้รับการยอมรับจากผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปว่า กิจการมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

ในปัจจุบันคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดย่อยของคณะกรรมการบริษัท เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางว่าเป็นเครื่องมือหรือเป็นกลไกที่สำคัญอันหนึ่งซึ่งกิจการจำเป็นต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อให้กิจการมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการตรวจสอบในฐานะกรรมการที่เป็นอิสระจะช่วยแบ่งเบาภาระของคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้เกิดความคล่องตัวต่อการจัดการ การให้วิสัยทัศน์ และการให้ความเห็นที่ตรงไปตรงมาต่อรายงานทางการเงินและระบบการควบคุมภายใน ตลอดจนการเอื้อโอกาสให้ฝ่ายจัดการและผู้สอบบัญชีได้มีการปรึกษาหารือเพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อให้รายงานทางการเงินมีการเปิดเผยอย่างครบถ้วน ถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือ มีคุณภาพที่ดี และมีมูลค่าเพิ่มต่อองค์กรในที่สุด

การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบจะมีประสิทธิภาพได้ หากคณะกรรมการตรวจสอบได้มีการกำหนดหรือจัดการไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ คุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบ ระเบียบการประชุม หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการตรวจสอบ หน้าที่และความรับผิดชอบต่อผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี และการสื่อสารกับคณะกรรมการบริษัท การที่องค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่น การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบก็เช่นกันจำเป็นที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องรู้และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ บทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ รวมถึงให้ความช่วยเหลือต่อการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบ การให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเต็มที่เกี่ยวกับการให้สารสนเทศที่ต้องการ ทรัพยากร และการดำเนินการจากฝ่ายจัดการ

ตลาดหลักทรัพย์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบ แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบนี้มีความตั้งใจเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ การประสานงานระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีเพื่อให้มีการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการตรวจสอบคือคณะกรรมการชุดย่อยของคณะกรรมการบริษัทที่เข้ามาช่วยคณะกรรมการให้ปฏิบัติงานในประเด็นที่อาจถูกมองข้ามและเพื่อให้กิจการมีระบบการกำกับดูแลที่ดี วัตถุประสงค์ของแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบได้ถูกกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ให้สะท้อนถึงความสำคัญของบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบ

กรรมการ ผู้บริหาร ผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายใน เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบสามารถช่วยให้บุคคลดังกล่าวบรรลุถึงความรับผิดชอบทางกฎหมายและการจัดการอย่างมืออาชีพ การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบมุ่งหวังถึงการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินการและการเพิ่มมูลค่าให้องค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อ

(1) ความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินเพิ่มมากขึ้น

(2) ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่เพิ่มมากขึ้น โดยคณะกรรมการจะคำนึงถึงความรับผิดชอบของตนต่อ

2.1 การรายงานข้อมูลทางการเงิน

2.2 การเลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่เหมาะสม

2.3 การบริหารทางการเงิน

2.4 ระบบการควบคุมภายในและตรวจสอบภายใน

2.5 การกำหนดกลยุทธ์และนโยบายทางธุรกิจ

2.6 การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.7 การจัดการและการควบคุมความเสี่ยงทางธุรกิจ

(3) ภาวะของกรรมการลดน้อยลง โดยการมอบหมายอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้คณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้จะเอื้อโอกาสให้คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาเรื่องต่างๆในด้านลึก และเพิ่มประสิทธิภาพต่อการบริหารงานในด้านอื่น ๆ

(4) ปรับปรุงหน้าที่และกระบวนการของการตรวจสอบภายในและภายนอก และปรับปรุงให้การสื่อสารระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(5) เอื้อโอกาสให้มีการประชุมอย่างเป็นทางการระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายจัดการทางการเงิน

(6) เสริมสร้างความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบภายในให้สามารถแสดงความเห็นได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่สูงขึ้น

(7) เสริมสร้างให้ผู้สอบบัญชีดำรงความเป็นอิสระ และวางกรอบงานให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นได้อย่างตรงไปตรงมาในกรณีที่เกิดความขัดแย้งกับฝ่ายจัดการ

(8) คุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายในดีขึ้น

(9) ความแข็งแกร่งในบทบาทและอำนาจของกรรมการจากภายนอก

(10) เสริมสร้างความเข้าใจของกรรมการเกี่ยวกับขอบเขตของการตรวจสอบที่กำหนดไว้

3. องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

(1) ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยจำนวนสมาชิกควรขึ้นอยู่กับขนาดขอบเขตความรับผิดชอบ และความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยทั่วไปจำนวนสมาชิกจะอยู่ระหว่าง 3-5 คน

(2) กรรมการตรวจสอบจะต้องมีความชำนาญที่เหมาะสมตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยสมาชิกกรรมการตรวจสอบทุกคนไม่จำเป็นต้องถูกคาดหวังว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การบัญชีหรือการเงิน เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบสามารถเรียกหาคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญอิสระเฉพาะด้านได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่สามารถตั้งคำถามได้อย่างตรงประเด็น และสามารถตีความและประเมินผลของคำตอบที่ได้รับ

(3) กรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน และมีความรู้ต่อเนื่องเกี่ยวกับเหตุที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของการรายงานทางการเงิน ซึ่งจะมีผลให้การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เนื่องจากหน้าที่หลักของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับมอบหมายคือการสอบทานการรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพที่ดีที่สุด

(4) คณะกรรมการตรวจสอบต้องสามารถอุทิศเวลาอย่างเพียงพอในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

(5) กรรมการตรวจสอบควรได้รับการอบรมและเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น และควรได้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของคณะกรรมการตรวจสอบ

(6) การแต่งตั้ง

6.1 กรรมการตรวจสอบ

- คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบโดยกรรมการตรวจสอบต้องเป็นกรรมการบริษัท

- ในกรณีที่มีการเสนอชื่อกรรมการตรวจสอบให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ บริษัทควรเปิดเผยรายชื่อ ประวัติ พร้อมทั้งมีข้อความระบุว่าผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งมีคุณสมบัติและความเป็นอิสระตามที่กำหนดในหนังสือเชิญประชุม

- เมื่อกรรมการตรวจสอบครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือมีเหตุใดที่กรรมการตรวจสอบไม่สามารถอยู่ได้จนครบวาระมีผลให้จำนวนสมาชิกน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดคือ 3 คน คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นควรแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบรายใหม่ให้ครบถ้วนในทันทีหรืออย่างช้าภายใน 3 เดือนนับแต่วันที่จำนวนสมาชิกไม่ครบถ้วน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

6.2 ประธานกรรมการตรวจสอบ

- การเลือกประธานกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาอย่างรอบคอบถึงคุณสมบัติที่สามารถเป็นแกนนำได้ เนื่องจากประธานกรรมการตรวจสอบเป็นบุคคลที่จะให้ความมั่นใจในความมีประสิทธิภาพโดยรวมของคณะกรรมการตรวจสอบ มีผลต่อการวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้นำในการประชุมให้เห็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง

- คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้คัดเลือกสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบ 1 ท่านให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบ

6.3 เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

- เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบควรถูกแต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการนัดหมายการประชุม จัดเตรียมวาระการประชุม นำส่งเอกสารประกอบการประชุม และบันทึกรายงานการประชุม

- เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบอาจเป็นเลขานุการบริษัท (Company Secretary) หรือผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน (Chief of Internal Audit) หรือในกรณีที่เป็นการขนาดเล็ก อาจพิจารณาให้ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน (Chief Financial Officer) เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

- เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(7) การพ้นจากตำแหน่ง

7.1 หมายรวมถึงการพ้นสภาพการเป็นกรรมการบริษัท หรือการครบวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด หรือการลาออก หรือการถูกถอดถอน

7.2 ในกรณีกรรมการตรวจสอบลาออกก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง กรรมการตรวจสอบควรแจ้งต่อบริษัทล่วงหน้า 1 เดือน พร้อมเหตุผล เพื่อคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะได้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ทดแทนบุคคลที่ลาออก ให้บริษัทแจ้งการลาออกพร้อมส่งสำเนาหนังสือลาออกให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบด้วย

7.3 ในกรณีกรรมการตรวจสอบถูกถอดถอนก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งให้บริษัทแจ้งการถูกถอดถอน พร้อมสาเหตุให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบ ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบที่ถูกถอดถอนอาจชี้แจงถึงสาเหตุดังกล่าวให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบได้

(8) วาระการดำรงตำแหน่ง

6.1 ควรกำหนดวาระกรรมการตรวจสอบไว้แน่นอนและมีระยะเวลาพอสมควรระหว่าง 2-5 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบ

8.2 กรรมการตรวจสอบอาจได้รับการแต่งตั้งต่อไปได้อีกวาระหนึ่งตามที่คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเห็นว่าเหมาะสม แต่ไม่ควรได้รับการต่อวาระโดยอัตโนมัติ

8.3 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบรายใหม่ ๆ เพื่อให้มีการนำความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในคณะกรรมการตรวจสอบ

4. คุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบ

(1) กรรมการตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1.1 ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้วของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

1.2 - เป็นกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานในบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

- เป็นกรรมการที่ไม่เป็นลูกจ้าง พนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำจากบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เช่น กรรมการผู้จัดการ (Chief Executive Officer) ของบริษัท ไม่สามารถเป็นกรรมการตรวจสอบได้ เนื่องจากกรรมการผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหาร เป็นต้น

1.3 - เป็นกรรมการที่ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

- เป็นกรรมการที่ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียในลักษณะข้างต้นมาก่อน ในระยะเวลา 1 ปีก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่า การเคยมีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียนั้นจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระ

1.4 เป็นกรรมการที่ไม่ใช่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

1.5 เป็นกรรมการที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

1.6 สามารถปฏิบัติหน้าที่ แสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว

(2) ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ญาติ ผู้ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบริษัท จนทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระหรือคล่องตัว เช่น ชัฟฟลายเออร์ ลูกค้า เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ เป็นต้น

5. ความเป็นอิสระ

(1) ความเห็นที่เป็นอิสระ หมายความว่า การแสดงความเห็นหรือรายงานได้อย่างเสรี ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือ ตำแหน่งหน้าที่ และไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด รวมถึงไม่มีสถานการณ์ใด ๆ ที่จะมาบีบบังคับให้ไม่สามารถแสดงความเห็นได้ตามที่พึงจะเป็น

(2) กรณีที่ถือว่าปฏิบัติภารกิจโดยขาดความเป็นอิสระ เช่น กรรมการตรวจสอบอยู่ภายใต้ อิทธิพลของกรรมการบริษัท ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของบริษัท เป็นต้น ไม่ว่าจะด้วยความคุ้นเคย ความเกรงใจ หรือด้วยเหตุผลใด ๆ ที่ส่งผลให้การปฏิบัติภารกิจเป็นไปตามความต้องการของ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้น จนทำให้เกิดเหตุการณ์ดังนี้

2.1 ละเว้นไม่ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ยอมรับข้อเสนอหรือกระทำการใด ๆ ในสิ่งที่ไม่สมควรกระทำและมีผลทำให้บริษัท และผู้ถือหุ้นเสียหาย หรือสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับ

2.3 ไม่แสดงความเห็น หรือไม่เสนอรายงานต่อคณะกรรมการหรือต่อผู้ถือหุ้น อย่างตรงไปตรงมา

2.4 ไม่มีการประสานงาน ปรีกษาหารือ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับกรรมการ ฝ่ายบริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทที่ตนปฏิบัติภารกิจอยู่

(3) รายการที่อาจถือว่าไม่มีผลกระต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระ ของกรรมการตรวจสอบ

(4) รายการระหว่างกรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจสอบที่กระทำ กับบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทเกี่ยวกับการได้มาหรือจำหน่าย สินค้าหรือบริการตามเงื่อนไขดังนี้

4.1 การได้มาหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นอยู่บนพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจ ปกติและเป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปที่กำหนดโดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และ

4.2 ราคาสินค้าหรือบริการเทียบเคียงได้กับราคาสินค้าหรือค่าบริการที่ให้ลูกค้า รายอื่น

(5) ความช่วยเหลือทางการเงินที่กรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกรรมการตรวจสอบ ได้รับจากบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ที่เป็นธุรกิจปกติในฐานะเป็นสถาบันการเงิน

(6) รายการใด ๆ ที่เข้าข่ายรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งได้ดำเนินการตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องแล้ว

(7) รายการอื่นตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

6. หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

(1) หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

1.1 กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคำนึงถึงขนาด ความซับซ้อนของบริษัท ลักษณะของอุตสาหกรรม และโครงสร้างของคณะกรรมการ

1.2 ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นทราบ

1.3 มีการสอบทานและปรับเปลี่ยนหน้าที่ให้เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้บริษัทแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต่อตลาดหลักทรัพย์

1.5 หน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ ได้แก่

ก. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ โดยการประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอกและผู้บริหารที่รับผิดชอบจัดทำรายงานทางการเงินทั้งรายไตรมาสและประจำปี คณะกรรมการตรวจสอบอาจเสนอแนะให้ผู้สอบบัญชีสอบทานหรือตรวจสอบรายการใด ๆ ที่เห็นว่าจำเป็นและเป็นเรื่องสำคัญในระหว่างการตรวจสอบบัญชีของบริษัทก็ได้

ข. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล โดยสอบทานร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกและผู้ตรวจสอบภายใน (ถ้ามี)

ค. สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

ง. พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท รวมถึงพิจารณาเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี โดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือ ความเพียงพอของทรัพยากร และปริมาณงานตรวจสอบของสำนักงานตรวจสอบบัญชินั้น รวมถึงประสบการณ์ของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ทำการตรวจสอบบัญชีของบริษัท

จ. พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในกรณีที่เกิดรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน

ข. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายและคณะกรรมการตรวจสอบเห็นชอบด้วย เช่น ทบทวนนโยบายการบริหารทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง ทบทวนการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางธุรกิจของผู้บริหาร ทบทวนร่วมกับผู้บริหารของบริษัทในรายงานสำคัญ ๆ ที่ต้องเสนอต่อสาธารณชนตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ บทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร เป็นต้น

ช. จัดทำรายงานกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทซึ่งรายงานดังกล่าวลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวควรประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทถึงความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้

- ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
- เหตุผลที่เชื่อว่าผู้สอบบัญชีของบริษัทเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งอีกวาระหนึ่ง

- ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

- รายงานอื่นใดที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

1.6 คณะกรรมการตรวจสอบอาจแสวงหาความคิดเห็นที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาทางวิชาชีพอื่นใดเมื่อเห็นว่าจำเป็นด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท

(2) ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีรับความผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ในขณะที่ความรับผิดชอบในกิจกรรมทุกประการของบริษัทต่อบุคคลภายนอกยังคงเป็นของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

7. การประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ

(1) วาระการประชุม

1.1 ในการประชุมแต่ละครั้งควรกำหนดวาระการประชุมไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน และนำส่งเอกสารประกอบการประชุมให้คณะกรรมการตรวจสอบและผู้เข้าร่วมประชุมเป็นการล่วงหน้าด้วยระยะเวลาพอสมควร เพื่อให้มีเวลาในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือเรียกขอข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

1.2 คณะกรรมการตรวจสอบควรจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายดังต่อไปนี้

- การพิจารณางบการเงินและรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง หลักการบัญชี และวิธีปฏิบัติทางบัญชี การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี การดำรงอยู่ของกิจการ การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีที่สำคัญ รวมถึงเหตุผลของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายบัญชีก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป

- การพิจารณาระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

- การพิจารณาบททวนแผนการตรวจสอบภายในประจำปี (Audit Plan) ของบริษัท ขั้นตอนการประสานงานของแผนการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และการประเมินผลการตรวจสอบร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบควรสอบถามถึงขอบเขตการตรวจสอบที่ได้วางแผนไว้เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการตรวจสอบดังกล่าวจะช่วยให้ตรวจพบการทุจริตหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการควบคุมภายใน

- การพิจารณาร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในถึงปัญหาหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่างการตรวจสอบ และบททวนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

- การพิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีถึงปัญหาหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบงบการเงิน

- การพิจารณาร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีว่าได้มีการวางแผนเพื่อทบทวนวิธีการและการควบคุมการประมวลผลข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ และสอบถามเกี่ยวกับโครงการรักษาความปลอดภัยโดยเฉพาะเพื่อป้องกันการทุจริตหรือการใช้คอมพิวเตอร์ไปในทางที่ผิดโดยพนักงานบริษัทหรือบุคคลภายนอก

- การพิจารณาบททวนรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท เป็นต้น

- การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์

- การปฏิบัติการณ์ใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

- การพิจารณาประเมินผลตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย

(2) จำนวนครั้งการประชุม

2.1 จำนวนครั้งการประชุมในแต่ละปีขึ้นอยู่กับขนาดของธุรกิจ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ โดยทางปฏิบัติทั่วไปคณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมโดยเฉลี่ยปีละ 4 ครั้ง

2.2 ประธานกรรมการตรวจสอบอาจเรียกประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเป็นพิเศษได้หากมีการร้องขอจากกรรมการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี หรือประธานกรรมการบริษัท ให้พิจารณาประเด็นปัญหาที่จำเป็นต้องหารือร่วมกัน

(3) ผู้เข้าร่วมประชุม

3.1 กรรมการตรวจสอบควรเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกครั้ง และคณะกรรมการตรวจสอบต้องกำหนดจำนวนสมาชิกที่จะต้องมาประชุมเพื่อให้การประชุมใช้ได้ตามกฎหมาย

3.2 คณะกรรมการตรวจสอบอาจเชิญกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัท ผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมด้วยในเรื่องที่กำหนด เช่น การควบคุมภายใน แผนการตรวจสอบ เป็นต้น

3.3 คณะกรรมการตรวจสอบควรมีการประชุมกับนักกฎหมายของบริษัทเป็นประจำ หรือประชุมกับนักกฎหมายภายนอกหากเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นและเหมาะสม เพื่อหารือประเด็นปัญหาทางกฎหมายซึ่งมีหรืออาจมีผลสำคัญต่องบการเงินของบริษัท ในกรณีสำคัญและจำเป็น คณะกรรมการตรวจสอบอาจเชิญนักกฎหมายของบริษัท และ/หรือนักกฎหมายภายนอกเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการตรวจสอบด้วยก็ได้

(4) การลงคะแนนเสียง

4.1 ในเอกสารประกอบการประชุมต้องระบุชื่อบุคคลและกำหนดให้กรรมการตรวจสอบผู้ที่มีส่วนได้เสียใด ๆ ในเรื่องที่พิจารณามีให้แสดงความเห็นและลงคะแนนเสียงในเรื่องนั้น ๆ

4.2 เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(5) รายงานการประชุม

ให้เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดรายงานการประชุมซึ่งรายงานการประชุมจะต้องนำส่งคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัท เพื่อคณะกรรมการบริษัทจะได้ทราบถึงกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างทันเวลา และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบควรนำส่งรายงานการประชุมต่อผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีเพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลและเพื่อบอกกล่าวเรื่องที่คณะกรรมการตรวจสอบให้ความใส่ใจหรือควรได้รับการใส่ใจเป็นพิเศษ

8. การรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการรายงานกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบ หรือหน้าที่อื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบจะมีความสำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนทั่วไป เนื่องจากรายงานดังกล่าวจะแสดงความเห็นอย่างเป็นทางการและตรงไปตรงมาของคณะกรรมการตรวจสอบ และทำให้คณะกรรมการบริษัทมั่นใจได้ว่าฝ่ายจัดการได้มีการบริหารงานอย่างระมัดระวังและคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน

(1) การรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท

1.1 รายงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำอย่างเป็นประจำ เพื่อคณะกรรมการบริษัทจะได้ทราบถึงกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบ

- รายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งระบุความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน

- สรุปรายงานกิจกรรมที่ทำระหว่างปี

- รายการเกี่ยวกับความเห็นต่อรายงานทางการเงิน การตรวจสอบภายใน และกระบวนการตรวจสอบภายใน

- รายงานอื่นใดที่เห็นว่าคณะกรรมการบริษัทควรทราบ

1.2 รายงานสิ่งที่ตรวจพบโดยทันที เพื่อคณะกรรมการบริษัทจะได้หาแนวทางแก้ไข ได้ทันเวลา

- รายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- ข้อสงสัยหรือสันนิษฐานว่าอาจมีการทุจริต หรือมีสิ่งผิดปกติ หรือมีความบกพร่องสำคัญในระบบการควบคุมภายใน

- ข้อเสนอแนะว่าอาจมีการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือข้อกำหนดใด ๆ ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- รายงานอื่นใดที่เห็นว่าคณะกรรมการบริษัทควรทราบ

(2) การรายงานต่อหน่วยงานทางราชการ

หากคณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทถึงสิ่งที่มีผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน และได้มีการหารือร่วมกัน กับคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารแล้วว่าต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เมื่อครบกำหนดเวลา ที่กำหนดไว้ร่วมกัน หากคณะกรรมการตรวจสอบพบว่าการเพิกเฉยต่อการดำเนินการแก้ไข ดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานสิ่งที่พบดังกล่าว ต่อสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(3) การรายงานต่อผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป

รายงานกิจกรรมที่ทำระหว่างปีตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยไว้ ในรายงานประจำปีของบริษัท

9. การประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบ

(1) เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบมีประสิทธิภาพและ บรรลุวัตถุประสงค์ จึงควรมีการกำหนดกระบวนการประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบไว้ อย่างเป็นทางการ

(2) การประเมินผลอาจเกิดจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบ และการตอบแบบสอบถามของสมาชิกกรรมการตรวจสอบถึง ความมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ

(3) คณะกรรมการตรวจสอบควรได้ทราบถึงผลการประเมินและผลกระทบเกี่ยวกับการ ดำเนินงานจากผู้สอบบัญชี ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและ ผู้บริหาร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

10. ระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

(1) ระบบการควบคุมภายใน

1.1 บริษัทจดทะเบียนควรจัดให้ระบบควบคุมภายในที่ดีและมีประสิทธิผล เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ตลอดจนมีการปฏิบัติที่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.2 การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการ แผนการจัดองค์กร ระบบงาน และวิธีการซึ่งมีอยู่ภายในองค์กร ซึ่งได้รับการออกแบบไว้โดยคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับ

- ความเชื่อถือได้และควมมีคุณภาพสมบูรณ์ของข้อมูล
- การปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน วิธีการ กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ
- การดูแล ป้องกัน ระวังรักษาทรัพย์สินของบริษัท
- การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานหรือแผนงานที่กำหนดไว้

1.3 องค์ประกอบของการควบคุมภายใน จำแนกออกเป็น 5 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันซึ่งมาจากวิถีทางที่ผู้บริหารดำเนินธุรกิจและเชื่อมโยงเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกระบวนการทางการบริหาร ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในองค์กร (Information and Communication) และการติดตามและประเมินผล (Monitoring)

(2) การตรวจสอบภายใน

2.1 บริษัทจดทะเบียนควรจัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ ประเมิน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะและข้อมูลเพื่อเป็นการสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติงาน ในกรณีที่ไม่ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นภายในบริษัท บริษัทจดทะเบียนควรมีระบบการตรวจสอบภายในอื่น (Out Source) ทดแทน

2.2 การตรวจสอบภายใน คือ การปฏิบัติงานอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับขององค์กรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสนับสนุนให้มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม บริษัทควรดำรงรักษา

ให้ระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในมีความเหมาะสมและมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการเป็นบริษัทจดทะเบียน

11. การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ควรคำนึงถึงการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ เช่น

(1) คณะกรรมการตรวจสอบควรขอคำอธิบายจากฝ่ายจัดการเกี่ยวกับผลแตกต่างที่สำคัญ ๆ ในงบการเงินระหว่างปีปัจจุบันกับปีก่อน ๆ (การพิจารณาบททวนนี้อาจทำในที่ประชุมของคณะกรรมการบริษัทก็ได้) และพิจารณาร่วมกับฝ่ายจัดการถึงบทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร (Management's Discussion and Analysis หรือ MD&A) ที่ปรากฏในรายงานประจำปี

(2) คณะกรรมการตรวจสอบควรสอบถามผู้สอบบัญชีถึงขอบเขตที่ผู้สอบบัญชีได้พิจารณาบททวนบทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร และพิจารณาว่าข้อมูลที่ปรากฏในบทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารและสารสนเทศอื่นใดที่ปรากฏในรายงานประจำปีมีความสอดคล้องกับสารสนเทศที่ปรากฏในงบการเงินหรือไม่ อย่างไร

(3) คณะกรรมการตรวจสอบควรขอให้ฝ่ายจัดการและผู้สอบบัญชีรายงานว่ามีปัญหาการรายงานทางการเงินที่สำคัญอะไรบ้างที่ต้องปรึกษาหารือร่วมกันในระหว่างงวดบัญชีและหากมีฝ่ายจัดการได้มีการแก้ไขแล้วอย่างไร

(4) คณะกรรมการตรวจสอบควรประชุมเป็นการเฉพาะกับผู้สอบบัญชีเพื่อขอความเห็นจากผู้สอบบัญชีในเรื่องต่าง ๆ เช่น คุณภาพของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และคณะผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท รวมทั้งเรื่องที่คุณสอบบัญชีเป็นห่วงมากที่สุดและเขาเชื่อว่ามีสิ่งอื่นอีกหรือไม่ที่ควรปรึกษาหารือร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งไม่ได้หยิบยกขึ้นมาหรืออธิบายไว้ที่อื่น

(5) คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทควรพิจารณาว่าควรหรือไม่ที่ผู้สอบบัญชีประชุมกับคณะกรรมการบริษัททั้งคณะเพื่อหารือถึงประเด็นสำคัญ ๆ เกี่ยวกับงบการเงินและเพื่อตอบข้อซักถามที่กรรมการอื่นหยิบขึ้นมา

(6) คณะกรรมการตรวจสอบควรขอคำอธิบายจากผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงินของบริษัทและผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานทางการกำกับควบคุมดูแลที่เกี่ยวข้องกับกิจการและมีผลต่องบการเงินของบริษัท

(7) คณะกรรมการตรวจสอบควรหารือร่วมกับฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชีถึงเนื้อหาสำคัญ ๆ ของปัญหาที่หยิบยกขึ้นมาโดยนักกฎหมายภายในและภายนอกบริษัทเกี่ยวกับคดีความในศาล ภาระที่อาจเกิดขึ้นภายนอกหน้า สิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินใด ๆ (Claims or Assessments) คณะกรรมการตรวจสอบควรเข้าใจว่าเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวจะปรากฏในงบการเงินอย่างไร

(8) คณะกรรมการตรวจสอบควรทบทวนยอดการตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายทางบัญชี การตั้งสำรอง หรือประมาณการที่มีอยู่โดยฝ่ายจัดการ และเนื้อหาสำคัญที่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงิน

(9) คณะกรรมการตรวจสอบควรดูแลเกี่ยวกับปัญหาภาษีเงินได้ที่ยื่นต่อกรมสรรพากรว่าจะมีรายการสำคัญใด ๆ ที่อาจมีปัญหากับกรมสรรพากรและควรสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของการสำรองภาษีที่เกี่ยวข้อง

(10) คณะกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาทบทวนหนังสือรับรองจากฝ่ายจัดการของบริษัท (Management Representative Letter) ซึ่งให้กับผู้สอบบัญชีและถามดูว่าเขาประทับใจกับความยุ่งยากใด ๆ ในการได้นั้นหรือสิ่งรับรอง (Representations) เฉพาะใด ๆ ในหนังสือ

(11) การดำเนินการอื่นใดที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

12. การรายงานของบริษัทจดทะเบียนต่อตลาดหลักทรัพย์

(1) การรายงานเมื่อมีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

1.1 รายงานมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นถึงการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ พร้อมนำส่งแบบแจ้งรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (F24-1) ผ่านทางโทรสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์

1.2 นำส่งหนังสือรับรองและประวัติของกรรมการตรวจสอบ (F24-2) พร้อมการรายงานมติการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและแบบแจ้งรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

1.3 นำส่งแบบรับทราบภาระหน้าที่ต่อการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 7 วันทำการนับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

1.4 นำส่งการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ (แบบ 59-1) ภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(2) การรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบ

2.1 รายงานมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นถึงการเปลี่ยนแปลงสมาชิกกรรมการตรวจสอบ พร้อมนำส่งแบบแจ้งรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (F24-3) ผ่านทางโทรสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์

2.2 นำส่งหนังสือรับรองและประวัติของกรรมการตรวจสอบ (F24-2) สำหรับกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ พร้อมการรายงานมติการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและแบบแจ้งรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

2.3 นำส่งแบบรับทราบภาระหน้าที่ต่อการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 7 วันทำการนับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

2.4 นำส่งการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ (แบบ 59-1) ภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(3) การรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นถึงการเปลี่ยนแปลงขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ พร้อมนำส่งแบบแจ้งรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (F24-3) ผ่านทางโทรสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์

ฝ่ายบริษัทจดทะเบียน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

22 มิถุนายน 2542

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบ

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ กับการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แบบสอบถามมีทั้งหมด 9 หน้า แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนเกี่ยวข้องของคณะกรรมการตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

คำชี้แจง คำถามทุกข้อต่อไปนี้เป็นการสอบถามถึงข้อมูลของงบการเงินปี 2548 ของบริษัท
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. บริษัทของท่านอยู่ในหมวดอุตสาหกรรมใดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (โปรดเลือกตอบเพียง 1 ข้อเท่านั้น)

☐ 1. กระดาษและวัสดุการพิมพ์	☐ 2. การพิมพ์และสิ่งพิมพ์
☐ 3. การแพทย์	☐ 4. ขนส่งและโลจิสติกส์
☐ 5. ของใช้ในครัวเรือน	☐ 6. ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์
☐ 7. เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	☐ 8. เครื่องมือและเครื่องจักร
☐ 9. ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	☐ 10. ธนาคาร
☐ 11. ธุรกิจการเกษตร	☐ 12. บรรจภัณฑ์
☐ 13. บริการเฉพาะกิจ	☐ 14. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และหลักทรัพย์
☐ 15. บ้านเช่าและสำนักงาน	☐ 16. ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์
☐ 17. ประกันชีวิตและประกันภัย	☐ 18. พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
☐ 19. พลังงานและสาธารณูปโภค	☐ 20. พาณิชย
☐ 21. แพชั่น	☐ 22. ยานยนต์
☐ 23. โรงแรมและบริการการท่องเที่ยว	☐ 24. วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง
☐ 25. สื่อสาร	☐ 26. เหมืองแร่
☐ 27. อาหารและเครื่องดื่ม	

2. สำนักงานสอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัทท่าน คือ

- สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big4
- บริษัท เคทีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด
บริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทส ไชยยศ จำกัด
บริษัท ไพร่วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด
บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด
- สำนักงานสอบบัญชีที่ไม่อยู่ในกลุ่ม 4 บริษัทข้างต้น

3. ขนาดของบริษัท (วัดจากสินทรัพย์รวมในงบการเงินประจำปี 2548)

☐ น้อยกว่า 1,000	ล้านบาท	☐ 1,000 – 3,000	ล้านบาท
☐ 3,001 – 5,000	ล้านบาท	☐ 5,001 – 7,500	ล้านบาท
☐ 7,501 – 10,000	ล้านบาท	☐ 10,001 – 50,000	ล้านบาท
☐ 50,001 – 100,000	ล้านบาท	☐ มากกว่า 100,000	ล้านบาท

4. คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทท่านมีจำนวน.....คน

5. คำถามเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทตามที่ได้เปิดเผยในแบบแสดงรายการประจำปี (56-1) หรือรายงานประจำปี 2548 (Annual Report) ของบริษัท

คำนิยาม ญาติสนิท หมายถึง บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ทางการสมรส และโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายเช่น บิดา มารดา คู่สมรส บุตร พี่น้อง ลุง ป้า น้า อา รวมทั้งคู่สมรสของบุคคลดังกล่าว

ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึงรวมถึง ผู้ที่มีผลประโยชน์อื่นใดหรือผู้ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ จนทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระหรือคล่องตัว เช่น ซีพีพลายเออร์ ลูกค้า เจ้าหนี้ หรือลูกหนี้ เป็นต้น

5.1 จำนวนหุ้นที่กรรมการตรวจสอบถืออยู่เป็นร้อยละเท่าใดของทุนชำระแล้วของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง โดยนับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

0% จำนวน.....คน

ไม่เกิน 5% จำนวน.....คน

มากกว่า 5% จำนวน.....คน

5.2 กรรมการตรวจสอบที่เป็นลูกจ้าง พนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำหรือมีส่วนร่วมในการบริหารงานบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท มีจำนวน .....คน

5.3 กรรมการตรวจสอบที่เคยมีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียด้านการเงินและบริหารงานของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ในระยะเวลา 1 ปี ก่อนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ และการเคยมีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียดังกล่าวนั้นมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระของกรรมการตรวจสอบ มีจำนวน .....คน

5.4 กรรมการตรวจสอบที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท มีจำนวน .....คน

5.5 กรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท มีจำนวน .....คน

5.6 ท่านคิดว่ากรรมการตรวจสอบที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยอิสระ โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว มีจำนวน .....คน

5.7 คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทท่าน เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงิน (Financial Expertise) ตามคำนิยามต่อไปนี้จำนวน .....คน

ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงิน คือ การมีประสบการณ์ทำงานด้านการเงินหรือบัญชี, ประกาศนียบัตรด้านวิชาชีพการบัญชี หรือมีประสบการณ์อื่นเทียบเท่า หรือมีประวัติที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ความชำนาญระดับสูงด้านการเงิน ประกอบด้วยประวัติการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร (Chief Executive Officer) ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน (Chief Financial Officer) เจ้าหน้าที่อาวุโสอื่นที่รับผิดชอบในการสอดส่องดูแลด้านการเงิน (Financial oversight responsibilities)

5.8 คณะกรรมการตรวจสอบมีการจ้างผู้เชี่ยวชาญทางการบัญชีหรือการเงินเข้ามาเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการตรวจสอบหรือไม่ มีจำนวน.....คน ไม่มี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี

ข้อมูลต่อไปนี้สอบถามถึงการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัท

1. อำนาจหน้าที่ในการเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท (นอกจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น) มีลักษณะใด

- อำนาจหน้าที่ในการเสนอแต่งตั้งทั้งสิ้นเป็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
- ฝ่ายบริหารเสนอแต่งตั้งและส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

2. การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท พิจารณาจากเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ความชำนาญในการตรวจสอบบริษัทในหมวดอุตสาหกรรมที่บริษัทจดทะเบียนอยู่
- ความมีชื่อเสียงของผู้สอบบัญชี
- ความมีชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี
- รายงานการตรวจสอบงบการเงินในอดีตของผู้สอบบัญชี
- ประวัติหรือปัญหาทางกฎหมาย หรือข้อบังคับ
- ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

3. คณะกรรมการตรวจสอบประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัท จำนวนทั้งหมด .....ครั้ง โดยมีระยะเวลาการประชุมโดยเฉลี่ยต่อครั้ง .....ชั่วโมง.....นาที โดยมี

3.1 จำนวนครั้งของการประชุมสำหรับงบการเงินไตรมาส ร่วมกับผู้สอบบัญชี คือ.....ครั้ง โดยมีระยะเวลาการประชุมโดยเฉลี่ยต่อครั้ง คือ.....ชั่วโมง.....นาที

3.2 จำนวนครั้งของการประชุมสำหรับงบการเงินประจำปี 2548 ร่วมกับผู้สอบบัญชี คือ.....ครั้ง โดยมีระยะเวลาการประชุมสำหรับงบการเงินประจำปี 2548 ร่วมกับผู้สอบบัญชี รวมทั้งหมด คือ.....ชั่วโมง.....นาที

3.3 จำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่ซักถามพูดคุยเรื่องงบการเงินและการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี คือ.....คน

4. คณะกรรมการตรวจสอบประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 เป็นการส่วนตัวจำนวน .....ครั้ง โดยมีระยะเวลาการประชุมโดยเฉลี่ยต่อครั้ง.....ชั่วโมง .....นาที

การประชุมเป็นการส่วนตัว คือ การประชุมระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายบริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วย (กรณีไม่มีการประชุมเป็นการส่วนตัว กรุณาข้ามไปตอบข้อ 6)

5. เรื่องที่คณะกรรมการตรวจสอบประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเป็นการส่วนตัวเพื่อพิจารณาในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การใช้หลักการบัญชี การเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่สำคัญ
- การพิจารณาและวิเคราะห์งบการเงิน ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน
- วิธีการและขอบเขตการตรวจสอบโดยรวมของผู้สอบบัญชี
- เกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี การตั้งสำรองต่าง ๆ
- การปรับปรุงรายการที่สำคัญที่มีผลสืบเนื่องจากการตรวจสอบ
- คดีความในศาล ภาวะที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า สิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินผลทางคดีความ
- อุปสรรค ปัญหาหรือข้อจำกัดที่พบในระหว่างการตรวจสอบ
- ข้อสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือเหตุการณ์ผิดปกติ
- ข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัท
- ระบบการควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยและการควบคุมระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ รวมถึงคุณภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน และคณะผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท
- การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับควบคุมดูแลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและมีผลต่องบการเงินของบริษัท
- รายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

6. กรรมการตรวจสอบท่านใดท่านหนึ่งพบปะแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัท จำนวน.....ครั้ง

7. คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้หรือไม่
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัท	ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
1. สอบทานวิธีการและขอบเขตของการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี		
2. สอบทานแผนงานการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอบบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายใน		
3. สอบทานค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีให้มีความเหมาะสมกับขอบเขตการตรวจสอบและคุณภาพของการตรวจสอบที่ผู้สอบบัญชีจะปฏิบัติ		
4. สอบทานรายงานการสอบทานงบการเงินรายไตรมาสของผู้สอบบัญชี		
5. สอบทานการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี (Audit Opinion) ต่องบการเงินประจำ สิ้นปีของบริษัทที่ปรากฏในรายงานผู้สอบบัญชี		
6. สอบทานรายงานสิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชี		
7. สอบทานประเด็นเกี่ยวกับการตอบสนองของฝ่ายบริหารที่มีต่อสิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชี		
8. สอบทานประเด็นที่ฝ่ายบริหารทำให้เกิดอุปสรรคหรือเข้าไปจำกัดขอบเขตการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี		
9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		

8. ในการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัท ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญในการอภิปรายในประเด็นใดมากที่สุด 3 อันดับแรก (โดย เลข 1 คือเรื่องที่ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญในการอภิปรายมากที่สุด)

- การใช้หลักการบัญชี การเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่สำคัญ
- การพิจารณาและวิเคราะห์งบการเงิน ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน
- วิธีการและขอบเขตการตรวจสอบโดยรวมของผู้สอบบัญชี
- เกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี การตั้งสำรองต่าง ๆ
- การปรับปรุงรายการที่สำคัญที่มีผลสืบเนื่องจากการตรวจสอบ
- คดีความในศาล ภาวะที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า สิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินผลทางคดีความ
- อุปสรรค ปัญหาหรือข้อจำกัดที่พบในระหว่างการตรวจสอบ
- ข้อสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือเหตุการณ์ผิดปกติ
- ข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัท
- ระบบการควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยและการควบคุมระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ รวมถึงคุณภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน และคณะผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท
- การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับควบคุมดูแลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและมีผลต่องบการเงินของบริษัท
- รายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท
- อื่น ๆ โปรดระบุ .....

9. ในการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 ของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบอภิปรายหรือซักถามพูดคุยเรื่องต่อไปนีกับผู้สอบบัญชีหรือไม่(กรณีไม่มีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี กรุณาข้ามไปตอบส่วนที่ 3)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

คำอธิบาย ไม่มีเรื่องนี้เกิดขึ้น หมายถึง ไม่มีเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นในงบการเงินปี 2548 ของบริษัท

ไม่ได้อภิปราย หมายถึง มีเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นในงบการเงินปี 2548 ของบริษัท

แต่คณะกรรมการตรวจสอบไม่ได้อภิปรายกับผู้สอบบัญชี

หัวข้อ	ไม่มีเรื่องนี้เกิดขึ้น	ไม่ได้อภิปราย	อภิปราย
1. ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี			
2. วิธีการและขอบเขตของการตรวจสอบโดยรวม รวมทั้งข้อจำกัดที่คาดว่าจะมีขึ้น			
3. แผนงานการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอบบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายใน			
4. การพิจารณาและวิเคราะห์งบการเงิน ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน			
5. ข้อมูลอื่นที่ปรากฏในรายงานประจำปี (Annual report)			
6. การใช้หลักการบัญชี การเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่สำคัญ			
7. เกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี การตั้งสำรองต่าง ๆ			
8. รายการปรับปรุงที่สำคัญที่มีผลสืบเนื่องจากการตรวจสอบ			
9. คดีความในศาล ภาวะที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า สิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินผลทางคดีความ			
10. รายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท			
11. อุปสรรค บัญหาหรือข้อจำกัดที่พบในระหว่างการตรวจสอบ			
12. ข้อสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือเหตุการณ์ผิดปกติ			
13. ข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัท			
14. ระบบการควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยและการควบคุมระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์			
15. คุณภาพของเจ้าหน้าที่บัญชี และการเงิน และคณะผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท			
16. การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง			
17. การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับควบคุมดูแลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและมีผลต่องบการเงินของบริษัท			
18. สิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอนแนะที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชี			
19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....			

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของคณะกรรมการตรวจสอบ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

กิจกรรมที่คณะกรรมการตรวจสอบมีส่วนเกี่ยวข้อง	ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง	ระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. เสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท						
2. พิจารณาคำธรรมเนียมการสอบบัญชี						
3. เสริมสร้างและประกันความเป็นอิสระแก่ผู้สอบบัญชี						
4. สอบทานการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ						
5. สอบทานประเด็นที่ผู้สอบบัญชีหารือกับผู้บริหารก่อนเข้ารับงานสอบบัญชี						
6. สอบทานหนังสือถึงผู้บริหารของผู้สอบบัญชี (Management Letter)						
7. สอบทานหนังสือรับรองของฝ่ายบริหาร (Management Representative Letter) ที่ได้ให้กับผู้สอบบัญชี						
8. สอบทานการปฏิบัติตามขอบเขตการตรวจสอบที่กำหนดไว้						
9. พิจารณาอุปสรรคและข้อจำกัดในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี						
10. ติดตามประเด็นสำคัญที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีว่ามีการแก้ไขหรือตอบสนองจากฝ่ายบริหารหรือไม่						
11. สอบทานกับผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความเพียงพอ และความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน						
12. สอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีและเหตุผลของการออก รายงานนั้น						
13. ทำหน้าที่ประสานงานในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับฝ่ายตรวจสอบภายใน						
14. ทำหน้าที่ประสานงานในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชี ฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการบริษัท						
15. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

กิจกรรมที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. อภิปรายกับคณะกรรมการตรวจสอบในเรื่องแผนการตรวจสอบและการดำเนินการตรวจสอบ					
2. อภิปรายเรื่องดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพของหลักการบัญชีของบริษัทที่ใช้ในการรายงานทางการเงิน					
3. อภิปรายถึงความสัมพันธ์หรือการให้บริการอื่นที่ผู้สอบบัญชีให้บริการแก่บริษัท					
4. อภิปรายถึงสิ่งทีอาจมีผลกระทบต่อฝ่ายบริหารอย่างเปิดเผย และเต็มใจ					
5. อภิปรายอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมากับคณะกรรมการตรวจสอบ					
6. รายงานถึงสิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในของบริษัท					
7. รายงานถึงสิ่งที่ตรวจพบและผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ					
8. ปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ โดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายบริหาร					
9. ส่งงบการเงินและรายงานการตรวจสอบให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทันเวลาตามที่กำหนดไว้					
10. ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในการบริหารงาน วิธีปฏิบัติงาน วิธีดำเนินธุรกิจของบริษัท					
11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

กรุณาระบุอุปสรรคหรือข้อขัดข้องใดทีอาจมีในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้สอบบัญชี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามสำหรับผู้สอบบัญชีภายนอก

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ กับการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีภายนอกในภาพรวม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นของท่านต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดที่ท่านได้ตรวจสอบงบการเงินปี 2548 โดยให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในภาพรวม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการหรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีภายนอกในภาพรวม

1. ในการประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบพูดคุยซักถามท่านในเรื่องใดมากที่สุด 3 อันดับแรก (โดยเลข 1 คือ เรื่องที่ซักถามมากที่สุด)

- การใช้หลักการบัญชี การเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่สำคัญ
- การพิจารณาและวิเคราะห์งบการเงิน ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน
- วิธีการและขอบเขตการตรวจสอบโดยรวมของผู้สอบบัญชี
- เกณฑ์การให้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี การตั้งสำรองต่าง ๆ
- การปรับปรุงรายการที่สำคัญที่มีผลสืบเนื่องจากการตรวจสอบ
- คดีความในศาล ภาระที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า สิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินผลทางคดีความ
- อุปสรรค ปัญหาหรือข้อจำกัดที่พบในระหว่างการตรวจสอบ
- ข้อสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือเหตุการณ์ผิดปกติ
- ข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัท
- ระบบการควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยและการควบคุมระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ รวมถึงคุณภาพของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน และคณะผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท
- การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับควบคุมดูแลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและมีผลต่องบการเงินของบริษัท
- รายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวม

1. ท่านมีความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตรวจสอบในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หัวข้อ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
องค์ประกอบและความรู้ความสามารถของคณะกรรมการตรวจสอบ					
1. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ มีความรู้ความสามารถในประเด็นเกี่ยวกับการบัญชี การเงิน และการตรวจสอบ					
2. คณะกรรมการตรวจสอบท่านอื่นโดยรวม มีความรู้ความสามารถในประเด็นเกี่ยวกับการบัญชี การเงิน และการตรวจสอบ					
3. ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ					
4. จำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบมีความเพียงพอต่อขอบเขตความรับผิดชอบและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน					
5. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี					
6. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อผู้สอบบัญชี					
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ					
1. มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี					
2. เสริมสร้างให้ผู้สอบบัญชีดำรงความเป็นอิสระ และวางกรอบงานให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างตรงไปตรงมา					
3. สอบทานขอบเขตการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี					
4. พิจารณาคำธรรมเนียมการสอบบัญชีให้เหมาะสมกับขอบเขตการตรวจสอบและคุณภาพการตรวจสอบที่ผู้สอบบัญชีจะปฏิบัติ					
5. สอบถามถึงแผนการทำงานร่วมกันของผู้สอบบัญชีกับฝ่ายตรวจสอบภายใน					
6. พิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีถึงสิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชี					
7. พิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีถึงปัญหา อุปสรรคหรือข้อจำกัดที่ผู้สอบบัญชีพบในระหว่างการตรวจสอบ					
8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

หัวข้อ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ประเด็นที่คณะกรรมการตรวจสอบอภิปรายกับผู้สอบบัญชี					
1. การใช้หลักการบัญชี การเลือกใช้หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่สำคัญ					
2. การพิจารณาและวิเคราะห์งบการเงิน ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน					
3. เกณฑ์การให้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี การตั้งสำรองต่าง ๆ					
4. การปรับปรุงรายการที่สำคัญที่มีผลสืบเนื่องจากการตรวจสอบ					
5. คดีความในศาล ภาวะที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า สิทธิเรียกร้องหรือการถูกประเมินผลทางคดีความ					
6. ข้อสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือเหตุการณ์ผิดปกติ					
7. ระบบการควบคุมภายในของบริษัท					
8. การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและมีผลต่องบการเงินของบริษัท					
9. การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง					
10. รายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องโยงกันของบริษัท					
11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

2. ท่านมีความคิดเห็นต่อเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

หัวข้อ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	เห็น ด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การพิจารณาคัดเลือกกรรมการตรวจสอบ					
1. จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัท					
2. ผ่านการกลั่นกรองจากสภาวิชาชีพสำหรับกรรมการตรวจสอบแต่ละวิชาชีพ เช่น บัญชี ทัศนศาสตร์ แพทย์ วิศวกร เป็นต้น					
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
การประชุมหรือพบปะกับผู้สอบบัญชี					
1. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง เพื่อพิจารณางบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี					
2. กำหนดระยะเวลาการประชุมให้เหมาะสมและเพียงพอต่อเรื่องที่จะพิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชี					
3. จัดการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วย					
4. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบหรือกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินพบปะแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้สอบบัญชีเป็นประจำ เช่น ทุก 3 เดือน หรือทุก 6 เดือน เป็นต้น					
5. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเพื่อพิจารณาแผนการตรวจสอบ ขอบเขตการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี แผนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอบบัญชีกับฝ่ายตรวจสอบภายใน					
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

1. ท่านเห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบยังขาดสิ่งใด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมากที่สุด 3 อันดับแรก (เลข 1 คือ สิ่งที่ท่านเห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบขาดมากที่สุด

- _____ เสริมสร้างและประกันความเป็นอิสระให้กับผู้สอบบัญชี
- _____ การประชุมอย่างเสรีกับผู้สอบบัญชี (โดยไม่มีผู้บริหารเข้าร่วมประชุมด้วย)
- _____ สอบทานให้มีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ
- _____ สอบทานหน้ารายงานและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี
- _____ อภิปรายถึงสิ่งที่ตรวจพบระหว่างการตรวจสอบบัญชี
- _____ การอุทิสเวลาอย่างเพียงพอในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
- _____ การอบรมและเสริมสร้างความรู้ต่อเนื่องและสม่ำเสมอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
- _____ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ
- _____ ความรู้ความชำนาญในด้านการบัญชี หรือการเงิน
- _____ จำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบไม่เพียงพอต่อขอบเขตความรับผิดชอบและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2. คณะกรรมการตรวจสอบคาดหวังเรื่องอะไรบ้าง จากการปฏิบัติร่วมกับผู้สอบบัญชีมากที่สุด 3 อันดับแรก (เลข 1 คือ เรื่องที่คณะกรรมการตรวจสอบคาดหวังมากที่สุด)

- _____ หน้ารายงานแบบไม่มีเงื่อนไข
- _____ การนำเสนองบการเงินทันเวลาตามกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- _____ การอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลที่พบจากการตรวจสอบบัญชีของบริษัท
- _____ ดูแลงบการเงิน และสอดส่องสิ่งผิดปกติในงบการเงิน
- _____ สร้างความโปร่งใสและน่าเชื่อถือให้กับบริษัท
- _____ รายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
- _____ ผลจากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี เช่น ผลการประเมินการควบคุมภายในเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข การควบคุมภายในของบริษัท เป็นต้น

3. กรุณาระบุอุปสรรคหรือข้อขัดข้องใดที่ท่านมีในการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแบบการวิจัยทั้งสิ้น 7 ตัวแบบ ดังนี้

ตัวแบบที่ 1

$$FRQ = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 2

$$TIME = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 3

$$MEETING = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 4

$$PRIVATE = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 5

$$PLAN = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 6

$$REVIEW = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 7

$$AUDIT = \beta_0 + \beta_1 NUM + \beta_2 IND + \beta_3 EXPERT + \beta_4 SALE + \beta_5 DEBT + \beta_6 SHARE + \beta_7 BIGFOUR + \epsilon$$

ตัวแบบการวิจัยทั้ง 7 ตัวแบบใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งมีเงื่อนไข 5 ข้อ ดังนี้

1. ค่าคลาดเคลื่อนต้องมีการแจกแจงแบบปกติ

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ตัวอย่างมีขนาดใหญ่ (ซึ่งวัดได้จาก N มากกว่า 30 หรือ N มากกว่า 3 หรือ 4 เท่าของจำนวน Parameters ในสมการถดถอย) โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 116 ตัวอย่าง เงื่อนไขเรื่องการแจกแจงปกติจึงสามารถยอมรับได้ โดยสามารถประมาณได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงใกล้เคียงแบบปกติ

2. ค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0

เงื่อนไขนี้ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบ เนื่องจากเมื่อใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดในการประมาณค่า β_0 และ β_1 จะทำให้ $E(\text{error}) = 0$ เสมอ

3. ค่าคลาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระกัน

การทดสอบว่า e_i และ e_j เป็นอิสระกันหรือไม่จะใช้สถิติทดสอบ Durbin-Watson ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าใกล้ 2 คือมีค่าอยู่ในช่วง 1.5 ถึง 2.5 จะสรุปว่า e_i และ e_j เป็นอิสระกัน ซึ่งผลการคำนวณพบว่าค่า Durbin-Watson ของทั้ง 7 ตัวแบบการวิจัยมีค่าดังนี้

ตารางที่ จ.1 : ค่า Durbin-Watson ของตัวแบบการวิจัย

ตัวแบบการวิจัย	Durbin-Watson
ตัวแบบที่ 1	1.948
ตัวแบบที่ 2	2.074
ตัวแบบที่ 3	2.090
ตัวแบบที่ 4	2.133
ตัวแบบที่ 5	2.279
ตัวแบบที่ 6	2.131
ตัวแบบที่ 7	1.924

จากการวิจัยค่าคลาดเคลื่อนของตัวแบบการวิจัยตามตารางที่ จ.1 ปรากฏว่าค่าคลาดเคลื่อนของตัวแบบการวิจัยทั้ง 7 ตัวแบบมีความเป็นอิสระกัน

4. ตัวแปรอิสระทุกตัวต้องเป็นอิสระกัน

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะพิจารณาจากค่าสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) และ Tolerance โดยที่ค่า VIF มีค่ามากแสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ มาก และถ้าค่า Tolerance มีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ มาก นั่นคือ จะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งเป็น การขัดแย้งกับเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

ตารางที่ ๑.2: ค่า Variance Inflation Factor และ Tolerance ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	NUM	IND	EXPERT	SIZE	DEBT	SHARE	BIGFOUR
VIF	1.187	1.162	1.065	1.355	1.108	1.150	1.172
Tolerance	0.842	0.860	0.939	0.738	0.902	0.870	0.853

จากการวิจัยความเป็นอิสระของตัวแปรตามตารางที่ ๑.2 ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรทุกตัวมีค่าต่ำกว่า 1.5 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ส่วนค่า Tolerance ของ ตัวแปรทุกตัวมีค่าเข้าใกล้ 1 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวคือ ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน

5. ค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า

การตรวจสอบค่าความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่าได้โดยคำนวณจากค่าสถิติ Breusch-Pagan Test (BP test) โดยที่หากว่าค่า BP test มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวแปรมีค่าความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า

ตารางที่ จ.3: ค่าสถิติทดสอบ Breusch-Pagan test (BP test)

ตัวแบบการวิจัย	ค่า BP test
ตัวแบบที่ 1	0.492
ตัวแบบที่ 2	0.730
ตัวแบบที่ 3	0.250
ตัวแบบที่ 4	0.909
ตัวแบบที่ 5	0.733
ตัวแบบที่ 6	0.468
ตัวแบบที่ 7	0.460

จากการวิจัยค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนตามตารางที่ จ.3 ปรากฏว่า ค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนของตัวแบบการวิจัยทั้ง 7 ตัวแบบเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายคุณากร คำพุ่ม เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2524 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ในปี พ.ศ.2545 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.2546